

На окупованих територіях України фіксується систематичне порушення всіх принципів цивільного законодавства. Важливо зазначити, що відповідно до принципів ООН, відповідальність, за не дотримання національного та міжнародного законодавства і порушення прав людини, покладається на державу, яка фактично контролює територію. Тому, через неможливість українських органів влади захистити права людей на окупованих територіях, обов'язок забезпечення принципів цивільного права покладається на російську федерацію як члена ООН.

УДК 341.232.1/.3(477):355.01(470+571:477)(043.2)

Сіньова Л.М., к.ю.н., доцент,
Київський національний університет імені Тараса Шевченка,
м. Київ, Україна

ЩОДО ВПРОВАДЖЕННЯ УНІВЕРСАЛЬНОЇ ДОПОМОГИ В УКРАЇНІ В ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ

Конституція України гарантує громадянам право на соціальний захист, що включає право на забезпечення їх у разі повної, часткової або тимчасової втрати працездатності, втрати годувальника, безробіття з незалежних від них обставин, а також у старості та в інших випадках, передбачених законом.

Одним із напрямків трансформацій сфери соціального захисту, направлених на післявоєнне відновлення України, може стати впровадження універсальної соціальної допомоги, яка залежатиме від рівня доходів та складу домогосподарства, і гарантуватиме мінімально необхідний для життя рівень, в першу чергу, непрацездатним людям [1]. З квітня 2023 року в Україні має бути запроваджена універсальна соціальна допомога, яка гарантуватиме мінімально необхідний для життя рівень, в першу чергу, непрацездатним людям.

Таким чином, в Україні хочуть посилити систему соціального захисту населення – для цього впровадять так звану універсальну державну соціальну допомогу. Про завершення роботи над відповідним законопроектом заявили у Міністерстві соціальної політики. Універсальна соціальна допомога має об'єднати різні види допомог та забезпечити виконання ратифікованої Україною Конвенції Міжнародної організації праці № 102 про мінімальні норми соціального забезпечення [2]. Підставою для надання допомоги є складні життєві обставини – обставини, що об'єктивно порушують нормальну життєдіяльність особи, наслідки яких вона не може подолати самотійно. До таких відносяться інвалідність, часткова втрата рухової активності у зв'язку зі старістю або

станом здоров'я, самотність, сирітство, безпритульність, відсутність житла або роботи, малозабезпеченість тощо [3, с. 35-39]. Таким чином, універсальна соціальна допомога має консолідувати різні види державної допомоги, які будуть передбачені у багатьох нормативно-правових актах. Держава надасть допомогу саме найвразливішим верствам населення таким як: малозабезпечені сім'ї, особи літнього віку, особи з інвалідністю та ін.

Державна соціальна допомога – одна з форм взаємодії держави з населенням, що має адресну спрямованість і надається у вигляді субсидій, соціальних послуг і життєво необхідних товарів особам, які через непрацездатність, відсутність роботи, джерел доходу не спроможні самостійно матеріально забезпечити своє існування. Визначальна характеристика цієї форми – соціально-аліментарні недоговірні відносини держави з уразливими категоріями населення [4]. Соціальна допомога – це одна з основних форм матеріальної підтримки осіб, які опинилися в складній життєвій ситуації та майновий стан яких не відповідає загальноприйнятому рівню забезпечення або є нижчим від межі забезпеченості, визначеної законодавством [5, с. 117–121].

Як зазначили в Міністерстві соціальної політики України головною особливістю універсальної соціальної допомоги є уникнення прив'язки до показників прожиткового мінімуму та впровадження певного базового показника, а також порівняння доходів, які отримує не конкретна людина, а родина. Якщо родина отримує надто мало з усіх джерел, то держава надасть їй соціальну допомогу. При цьому поки немає точних даних, яким чином проводитиметься розрахунок граничної мінімальної суми на сім'ю, але вона точно залежатиме від кількості членів сім'ї [6].

Отже, впровадження універсальної соціальної допомоги пропонують впровадити на заміну розгалуженій системі соціальних виплат, які часто призначаються відповідно до законодавчих статусів, що є спадком радянських підходів. Універсальна соціальна допомога має забезпечити максимальну адресність, її буде легко адмініструвати, цифровізувати, а також проводити її верифікацію [7]. Таким чином, запровадження універсальної соціальної допомоги є підтримкою громадян, які отримують дуже низькі доходи з різних джерел, особливо в період воєнного стану, тому така допомога від держави є своєчасною та актуальною до того часу поки родина не повернеться до належного рівня самозабезпечення.

Література

1. В Україні можуть запровадити універсальну соцдопомогу для малозабезпечених. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3481962-v-ukraini-mozut-zaprovaditi-universalnu-socdopomogu-dla-malozabezpecenih.html> (дата звернення: 20.12.2022).

2. В Україні впровадять універсальну державну соцдопомогу. URL: <https://social.com.ua/soczzahyst/v-ukrayini-vprovadyat-universalnu-derzhavnu-soczdopomogu/> (дата звернення: 10.11.2022).

3. Болотіна Н.Б. Право людини на соціальне забезпечення в Україні: проблема термінів і понять Право України. 2000. № 4. С. 35–39.

4. Фармацевтична енциклопедія. URL: <https://www.pharmencyclopedia.com.ua/article/7583/socialnij-zaxist> (дата звернення: 08.02.2023)

5. Тарасенко В.С. Поняття та види соціальних допомог Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Юридичні науки». 2014. № 2/2. С. 117–121.

6. В Україні з'явиться універсальна соціальна допомога громадянам у складних життєвих обставинах. URL: <https://www.gazeta1.com/statti/v-ukrayini-z-yavytsya-universalna-sotsialna-dopomoga-gromadyanam-u-skladnyh-zhyttyevyh-obstavynah/> (дата звернення: 08.02.2023)

7. В Україні планують ввести універсальну соціальну допомогу. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3529137-v-ukraini-planuut-vvesti-universalnu-socialnu-dopomogu.html> (дата звернення: 10.11.2022).

УДК 347.313(043.2)

Скриник М.В., старший викладач,
Національна академія внутрішніх справ, м. Київ, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ВІДШКОДУВАННЯ ШКОДИ, ЗАВДАНОЇ КАЛІЦТВОМ, ІНШИМ УШКОДЖЕННЯМ ЗДОРОВ'Я АБО СМЕРТЮ ФІЗИЧНІЙ ОСОБИ У ЦИВІЛЬНОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ ШВЕЦІЇ

Сьогодні зарубіжні європейські країни слідують правовим принципам та моральним цінностям такими як – дотримання прав і свобод людини, що є основою для судових та правоохоронних органів держави, оскільки сенс їхньої діяльності є життя людини як найвища соціальна цінність.

За національним законодавством України «людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю» [1]. Однак, хоча людина і її життя постають у центрі захисту прав і свобод, проте існують різні підходи захисту на законодавчому рівні. Не дивлячись на значимість такого немайнового блага, як життя людини, існує маса невирішених проблем у сфері відшкодування шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю фізичній особі. Проблема відшкодування шкоди як в Україні, так і в Швеції є актуальною, однак вона має свою національну специфіку. Цікаве рішення має європейська країна Швеція та її модель відома як «держава добробуту». Розглянемо її реалізацію, адже для